

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_790#Text (дата звернення 06.12.2024).

2. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення 06.12.2024).

3. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: розпорядження Кабінету Міністрів від 12 липня 2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-p> (дата звернення 06.12.2024).

4. Кузнецов С. О. Організаційно-правові механізми протидії нелегальній міграції морем. *Науковий журнал: «Правова держава»*. 2021. №42. С. 100–108.

5. Мота А. Ф. Протидія нелегальній міграції на шляхах морського сполучення: стан та перспективи удосконалення. *Науковий журнал: «Lex portus»*. 2017. № 4. С. 86-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/LP_2017_4_11

6. Рябчинська О. П. Запобігання нелегальній міграції як напрям міграційної політики в Україні: мат. III Міжнар. наук.-практ. симп. 2019. №3. С. 152–156.

7. Нелегальна міграція в ЄС б'є рекорди: чому це відбувається і чим загрожує [Електронний ресурс]. 2023. URL: <https://sdplatform.org.ua/blogs/illegal> (дата звернення 06.12.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-527-3-33>

EXPLOITATION AND TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS

ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТА ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ

Perunova Olena Mykolaivna

*Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of Accounting and Auditing
Kharkiv national automobile
and Highway University
Kharkiv, Ukraine*

Перунова Олена Миколаївна

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Харківський національний
автомобільно-дорожній університет
м. Харків, Україна*

Минають століття, минають покоління людства, світ здається потрібен стати на краще, у всіх своїх ставленнях до демократичних засад

та гуманних підходів взаємозв'язків у спілкуванні людей на різних рівнях прояву соціального та економічного ставлення конкретного індивідуума, громадянина кожної держави, але все навпаки, одним з найжорсткіших порушень прав і свобод людини сьогодення є **торгівля людей**, використання їх у різних злочинних цілях, які ми можемо тіки увияти в нашій сучасності. Нажаль...

Серед багатьох нормативних і міжнародних документів слід підкреслити апробацію і зазначення *Конвенції Ради Європи*, що в свою чергу ухвалила заходи щодо протидії торгівлі людьми, так ст. 4 зазначає, що «торгівля людьми», означає найм, перевезення, передачу, приховування або одержання осіб шляхом погрози, або застосування сили чи інших форм примусу, насильницького викладення, шахрайства, обману, зловживання владою або безпорадним станом або отримання плати чи вигоди для досягнення згоди особи, яка має владу над іншою особою, для експлуатації. Експлуатація включає в себе, принаймні, експлуатацію проституції інших осіб чи інші форми сексуальної експлуатації, примусову працю чи послуги, рабство чи подібну до рабства практику, поневолення або вилучення органів. Також найм, перевезення, передача, приховування або одержання дитини для експлуатації вважається торгівлею людьми.

Слід підкреслити в свою чергу, той факт, що Україна, сьогодні опинилася в результаті воєнних дій у дуже тяжкому, пригніченому стані по відношенню не тіки до своїх громадян, а і іноземців, які опинилися на момент воєнних дій у державі, економічній напрузі, боротьби виживання на різних ланках соціального, політичного, стратегічного майбутнього, боротьби українського народу за волю і суверенітет, що вимагає найпотужнішого впливу і міжнародного суспільства і перш за все правоохоронних органів держави, судової системи, міжнародних засад на рівні політичної і кримінальної співпраці, для перешкодження цього надмірного злочину.

Так, слід зазначити, що ще у 2004 році Україна затвердила так званий Палермський протокол (Закон України № 1433-іV від 04.02.2004 р.) та внесла відповідні зміни до свого законодавства. Чинна редакція статті 149 кримінального кодексу України зазначаю таку норму права, як: «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини». Уже тоді це було потрібно молодій державі, оскільки на той час постраждалими в Україні ставали громадяни інших держав (іноземці) та особи без громадянства. Правоохоронними органами уже тоді були зафіксовані випадки і факти експлуатації громадян таких країн, як Казахстан, Білорусь, Киргизтан, Індія, Угорщина. Філіппіни та ін.

Зауважимо, що Міжнародна організація по міграції свідчить, що Україна ще до війни була бажаним шматком і джерелом транзитного

призначення емігрантів та пунктом призначення, але сьогодні ситуація в результаті воєнних дій дуже змінилася, і уже самі українці в результаті воєнних дій опиняються у понад людських умовах викрадення росіянами під змушенням працювати на ворожій території.

Так, наприклад у російському полоні українські воєнні стають жертвами торгівлі людьми, чеченські воєнні купують у росіян наших полонених солдат відвозять у Грозний і міняють на бойовиків у українському полоні. Про цей факт розповів Петро Яценко (український Координаційний штаб).

Отже, ще один приклад – 3 серпня 2024 р. , офіційно – 24 канал новин засвідчив на своїх ресурсах, що на державному кордоні зі Словаччина був затриманий чоловік, який переправляв жінку з годували сином, дитину намагалися продати за 25 тисяч доларів. Злочинець адже не підозрював, що за ним дуже довго слідкували оперативники, а молода мама працює під прикриттям. (>_ ^)☛

Цей приклад свідчить лише про одне, що наші правоохоронні органи ведуть і працюють у напрямі такої роботи і приймають титанічні зусилля, щоб держава позбувалася таких каналів передачі людей, кожне розслідування такого випадку, це дуже цільна проведе оперативна дія.

Як зазначає заява (ОБСЕ) у 2024 році, найчастіше в класифікацію таких справ притягнута організаційна злочинність. Одною з головних ознак перш за все цього злочину є певна довіра з боку людей, які втрачають економічну стабільність і віру у поміч, яким приходиться заробляти незначні гроші і бути вразливими у своєму існуванні, намагаючись вирватися з бідності і злиднів, вони можуть адже не розмовляти на мові тої держави де проживають, можуть мати уже сьогодні психологічні травми у результаті війни.

Наведемо ще один характерний приклад, так на основі інтерв'ю журналу Der Spiegel: «Наша волонтер стала свідком того, як чоловік питався спонукати бабусю 16-літньої дівчини віддати її йому. У нього не було адже сидін у авто, але він запропонував і давав надію на працю у Берліні. Наша робітниця помішала цього, після чого чоловік зник».

Визначимо та підкреслимо той факт, що ця злочинність є і вважається вже загрозово масштабованою, що безперечно переходить не за межі лише тільки одної країни, це дуже організовані крупні кримінальні сітки, які працює в різних державах. Безперечно, це явище можливо охарактеризувати, **як приступний синдикат**.

Але, на забуваємо, що попит породжує пропозицію, а торгівля людьми і їх експлуатація також знаходять все більше узгоджень, це може бути люба чи господарська діяльність чи кримінальна, збір полуниці чи яблук, чи щоб більше і злочинне, (наприклад публічні дома, чи торгівля наркотиками).

Дуже добрим є те, що все ж таки більша частина Європейських держав розуміють проблему із середини, користується законом і нормами права, які дозволяють організувати діяльність з біженцями у правовому полі, що дає можливість людям реалізувати свої законні права на гарантованих і економічно – стабільних пропозиціях і віру у майбутнього законного і обґрунтованого існування. Ця гарантія для людського права є безцінною і необмеженою.

І тут зрозуміло, що ця ситуація не може обходити розуміння міжнародної співпраці при розслідування торгівлі людьми та інших кримінальних справ такого характеру і змісту, без збереження інформації, кримінального переслідування. Забезпечення права і свобод людини і громадянина у кримінальному судочинстві.

Повинна бути чітко вистроєна лінія захисту від такої кримінальної навали, а це перш за все складена діяльність міжнародних організацій різних формацій по підтримки біженців. Реалізація економічних засад з боку різних держав, особливо Європейського союзу, робота правоохоронних органів по конкретних напрямках цієї злочинної діяльності.

Вважаємо, вкрай необхідним: обмін інформації; заключенні різних міжнародних угод о співпраці; участь у проведенні оперативно-розшукових заходів, слідчих дій на території іншої держави; проведення спільних оперативних розробок та розслідувань; укладення ряду конвенцій; роз'яснення населенню простих речей пов'язаних з організацією та перетинанням кордону іншої держави і орієнтація у правовому міжнародному полі; доступність правової інформації по викраденню людей її способи і можливості; роз'яснення причинного зв'язку і наслідки цього злочинного діяння по відношенню до громадянина.

Адже, однозначно виникає питання, а саме жертва розуміє вона дії, що відбувається по відношенню до неї, може вона завдяки своїм внутрішнім переконанням, моральному розумінні, якщо можливо фізично, психічно протидіяти таким категорія злочину, вичерпаним буде той факт, що вона може і повинна, якщо є на то можливість, а значить вона буде так робити, лише в тому випадку, коли буде досвідченою у правовому сенсі і інформація буде доноситися із всіх форм інформаційних джерел. Якщо, ж ні то необхідно відпрацьовувати з боку міжнародного суспільства, спільноти, правоохоронних органів розуміння важіль впливу і тиску на такі неправомірні злочинності, які сьогодні виникають в результаті війни, і були до цього, вважаємо що це буде можливим, але головне, щоб ця проблема її актуальність не замовчувалась, а спонукали на більш поширені дії, і плані покарання за такі злочини.

Перш за все сама людина, повинна тримати витримку, а це найголовне, тому, головні правила для такого громадянина: не давати документи не офіційним особам, зберігати по можливості їх електронні копії; повідомляти близьким по деталі поїздки; не віддавати нікому мобільний телефон; повідомляти рідним про місце перебування та роботи. Всі ці правила повинні бути. Бо вони надають інформацію про саму людину її взагалі існування, що є і повинно у демократичній державі бути безцінним, держава зобов'язана захищати своїх громадян їх життя і існування.

Отже, хочеться вірити у те, що сьогодні для України, для її громадян, у їх правових можливостях будуть на краще, перш за все завдяки розвинутої громадського суспільства і потужної роботи відповідних органів у цьому напрямку.